

OLIWIA CZARNOCKA

rzecznik patentowy
POLSERVICE, Kancelaria Rzeczników Patentowych

Wystawy a zgłoszenia

do Urzędu Patentowego

Liczba zgłoszeń patentowych, jak również zgłoszeń wzorów użytkowych i przemysłowych, a także przyznanych praw wyłącznych na te przedmioty ochrony w Polsce rośnie. Sprzyjają temu korzystne zmiany w postępowaniu w sprawie zgłoszeń wzorów użytkowych i przemysłowych, wprowadzone w 2016 r. i umożliwiające korzystanie z pierwszeństwa z wystawienia na wystawach krajowych.

Opublikowane we wrześniu 2017 r. dane statystyczne dotyczące działalności Urzędu Patentowego RP za rok 2016 pokazują zmiany w obszarze ochrony własności przemysłowej. Zauważalny jest wzrost udziału procentowego zgłoszeń patentowych i wzorów użytkowych ze strony podmiotów sektora gospodarczego: w 2014 r. stanowiły one 45,14 proc. wszystkich zgłoszeń patentowych i wzorów użytkowych, w 2015 r. – 45,37 proc., a w 2016 r. już 52,76 proc. Rosnące zainteresowanie ochroną patentową może świadczyć o wyższym poziomie opracowywanych w sektorze gospodarki rozwiązań, a zatem przykładania większej wagi do ich ochrony.

Liczba przyznanych patentów i praw ochronnych udzielonych podmiotom krajowym w 2016 r. także wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego (o 40 proc.), co świadczy o lepszej jakości rozwiązań i coraz wyższym poziomie technologicznym. Zaobserwować można ponadto wzrost udziału procentowego przyznanych patentów i praw ochronnych na wzory użytkowe dla podmiotów sektora gospodarki, które są bezpośrednio zainteresowane komercjalizacją zgłaszanych rozwiązań.

Udzielone patenty i prawa ochronne dotycząły rozwiązań z wielu dziedzin, a wzrost liczby udzielonych praw

wyłącznych obserwuje się nie tylko w dziedzinie szeroko pojętej life science, takiej jak np. analiza materiału biologicznego czy biotechnologia, ale również w obszarze chemii spożywczej i chemii wysokogatunkowych związków organicznych oraz w dziedzinie elementów mechanicznych, komunikacji cyfrowej, rozwiązań dotyczących kontroli i sterowania, maszyn elektrycznych, technologii obróbki i powlekania powierzchni, a także telekomunikacji.

Wzrost można zaobserwować zarówno w liczbie zgłoszeń wzorów przemysłowych dokonanych w Urzędzie Patentowym RP, jak i praw z rejestracji na wzory przemysłowe udzielonych przez ten urząd.

Ułatwienia w przepisach

W 2016 r. wprowadzono korzystne zmiany w postępowaniu w sprawie zgłoszeń wzorów przemysłowych. Art. 15 ustawy Prawo własności przemysłowej umożliwił korzystanie z pierwszeństwa z wystawienia na wystawach krajowych dla wzorów przemysłowych. Przepis ten dotyczy również wzorów użytkowych.

Wprowadzone zmiany uwzględniają interes środowisk zajmujących się organizacją wystaw publicznych, a także

interesów przedsiębiorców, którzy chcą prezentować swoje rozwiązania na wystawach publicznych w Polsce, a następnie dokonać zgłoszenia do Urzędu Patentowego. Ogólna zasada przewiduje, że rozwiązanie (wzór użytkowy lub przemysłowy) nie może być nigdzie ujawnione (nawet przez twórcę rozwiązania) przed dokonaniem zgłoszenia do Urzędu Patentowego. W przeciwnym wypadku wchodzi ono do stanu

w ciągu trzech miesięcy od daty zgłoszenia. Późniejsze złożenie oświadczenia albo dowodu nie skutkuje przyznaniem pierwszeństwa. Bardzo ważne jest dostarczenie dowodu wystawienia do Urzędu Patentowego w dniu dokonywania zgłoszenia.

Zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych dowód pierwszeństwa wynikającego z wysta-

trotechniki ENEX (28.02–1.03.2018), Targi Przemysłu Drzewnego i Gospodarki Zasobami Leśnymi LAS-EXPO (16–18.03.2018), Targi Obróbki Metali, Obrabiarek i Narzędzi STOM-TOOL (10–12.04.2018), Targi Obróbki Blach i Cięcia STOM-BLECH&CUTTING (10–12.04.2018), Międzynarodowe Targi Technologii i Urządzeń dla Spawalnictwa SPAWALNICTWO (10–12.04.2018), Targi Technologii Antykorozyjnych oraz Ochrony Powierzchni EXPO-SURFACE (10–12.04.2018) i Międzynarodowe Targi Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Gumy PLASTPOL (22–25.05.2018).

Niezbędna renoma

Wystawa ma dawać rękojmię wiarygodności, a w szczególności mieć ustaloną renomę i długoletnią tradycję – musi być organizowana co najmniej od pięciu lat i przynajmniej raz na dwa lata, zaś liczba wystawców nie może być niższa niż 50.

Wniosek o przyznanie pierwszeństwa z wystawy powinien zawierać oficjalną nazwę wystawy wraz ze wskazaniem czy ma ona charakter krajowy, regionalny czy międzynarodowy. Ponadto powinien zawierać miejsce, datę rozpoczęcia i okres trwania wystawy, a także jej zakres przedmiotowy.

Jeśli w trakcie sześciu miesięcy między wystawieniem produktu a dokonaniem zgłoszenia do Urzędu Patentowego właściciel rozwiązania sprzeda go innemu podmiotowi, możliwość powołania się na pierwszeństwo z wystawy również podlega zbyciu (w postaci umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności). W przypadku śmierci twórcy prawo pierwszeństwa podlega dziedziczeniu.

W 2016 r. do Urzędu Patentowego zgłoszono 35 wniosków o przyznanie pierwszeństwa z wystawy. Urząd nie opublikował jeszcze danych za rok 2017. Zwiększenie liczby zgłoszeń krajowych podmiotów w dziedzinie rozwiązań technicznych, jak również wzornictwa przemysłowego świadczy o wzroście poziomu innowacyjności, która przekłada się na zyski firm i budowanie pozytywnego wizerunku podmiotów.

Oliwia Czarnocka

ART. 15 USTAWY PRAWO WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ UMOŻLIWIŁ KORZYSTANIE Z PIERWSZEŃSTWA Z WYSTAWIENIA NA WYSTAWACH KRAJOWYCH DLA WZORÓW PRZEMYSŁOWYCH. PRZEPIS TEN DOTYCZY RÓWNIEŻ WZORÓW UŻYTKOWYCH.

techniki, a na rozwiązania, które znajdują się już w stanie techniki nie może być udzielone prawo wyłączne.

Możliwość powołania się na wystawę (pierwszeństwo z wystawienia), na której ujawniono publiczności rozwiązanie, ułatwia zorientowanie się, czy rozwiązanie ma szansę na sukces komercyjny. Części przedsiębiorców dopiero takie rozeznanie rynku pozwala ocenić celowość dokonywania zgłoszeń do Urzędu Patentowego i ponoszenia kosztów związanych z prowadzeniem postępowania i utrzymywaniem ochrony. Warunkiem jest to, że wystawa, na którą powołuje się przedsiębiorca podczas dokonywania zgłoszenia do Urzędu Patentowego nie może odbyć się wcześniej niż sześć miesięcy przed dokonaniem zgłoszenia. Należy pamiętać, aby w podaniu o udzielenie prawa ochronnego dla wzoru użytkowego lub prawa z rejestracji dla wzoru przemysłowego wskazać informację o wystawie.

Zgodnie z art. 35 ustawy Prawo własności przemysłowej, zgłaszający chcący skorzystać z uprzedniego pierwszeństwa powinien w podaniu złożyć oświadczenie oraz dołączyć dowód potwierdzający zaprezentowanie rozwiązania na określonej wystawie. Taki dowód może być również złożony

wienia wynalazku lub wzoru użytkowego powinien zawierać zaświadczenia kierownika wystawy o wystawieniu wzoru użytkowego na danej wystawie. W zaświadczeniu należy podać nazwisko i imię lub nazwę wystawcy, nazwę i miejscowość oraz okres trwania wystawy, datę wystawienia wzoru użytkowego, a także stwierdzenie tożsamości wystawionego przedmiotu z załączonym opisem i rysunkiem tego przedmiotu (który powinien ujawniać istotne cechy techniczne prezentowanego rozwiązania), poświadczone przez kierownika wystawy w sposób niebudzący wątpliwości co do autentyczności treści dokumentów. Zgłoszenie powinno także zawierać dokument stwierdzający charakter wystawy.

Wykaz wystaw, które będą uwzględniane jest zamieszczany w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Obecnie wystawami dającymi pierwszeństwo do uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji wzoru przemysłowego są m.in. organizowane przez Targi Kielce Targi Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami EKOTECH (28.02–1.03.2018), Międzynarodowe Targi Energetyki i Elek-